Контрольный экземпляр

Массе а мехкий пролетареш, вIоагIехета!

ПРАВДА

СОВЕТСКИ СОЮЗА КОММУНИСТИЧЕСКИ ПАРТЕ НОХЧ-ГIАЛГIАЙ ОБКОМА, НОХЧ-ГIАЛГIАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТЕИ МИНИСТРИЙ СОВЕТЕИ ОРГАН

«СВЕТ» Орган Чечено-Ингушского обкома КПСС, Верховного Совета и Совета Министров Чечено-Ингушской АССР

Газет арадувл 1923 шера денз ● ШОАТТА, 3 июнь, 1978 шу. ● № 67 (5887). ● Маз 2 кеп.

МЕХКДАЬТТА КIЕЖ

Чоаллаканерча геологически хьалашка дин шу совгIа ца яьккхар «Андреевски долина» яьхча моттигге Старогрозненски бурув тохара бIаьхий управленерча коммунисте Мехедов Борис Александрович кулгалерча бригадае мехкдаьтта доаллий хьажара номер 1007 йоаьа скважина йоаьккхача бурув тохам.

Ужх шера 31 мае массане а дог гIоздоаьлан хьаь хилар. 5500 метр бурув тешачул IеIаьгIа № 1007 йоаьча скважина тIера мелоне тIоаьшшарца, духхьашка тохкаш йоаьча моттигге мехкдаьтта кIеж техар. Иньь мишлиметр хулача штуцере гIоалла тIера мелашкара бIаьстоин совгIа мехкдаьтта ,ly ду скважинно дийнаьхь буси.

— Укхаза техача мехкдаьтта кIежах «Мадерен доттагIаленн мехкдаьтта кIеж» аьина цIи тиллай тха бурувдеттараша, — йоаьх буровой начальника Мехедов Борис Александровича. Из мехкдаьтта кIеж техай КПСС ЦК Генеральн секретарь, СССР Лаккехьарча Совета Президиума Председатель новкъост Леонид Ильич Брежнев керте йоаьа советски партийно-правительственни делегаци Чехословакии Социалистически Республике доттагIаьн вкшгIаГIа яьа йоаьча денонна.

Хьалхьашка латта декхарашт дика кхоьчачиг бабший витаминин хьоаьр доаькхача АВМ яьхча агрегаташ тIа боаьх бе-лафеташца люцерна дIаькхуьхьаьн боаьх бечарна юкъе шоай декхарех дика лоарХаБеш хьаьгIа: Билетов Михаил, Мусуев Хаза, Ахмудаев Осмэн, Никитенко Анатолий, кхьбаьрашт. Дийнаьха 300 тонн совгIа буш дIаяьхьа кхоаьу царех кIаравар яхий тIаьра, план 160 йоаьаш. Толамаш даха цIрна доькха новкъостал ду машиний, лафетий кузовашка буш тIаьюттаьн йоаьча агрегата тIа боаьх бечарна механизатор Къаьхьегана Сийлен кхоаьлаГIча степена орден лелаеча Михайленко Александра.

ХА ЦА КЪОВСАШ

Цхьан шерин ах шерин кхоачам хиллал доаькъар Iалашдара тIаьхьаьн Грозненски районе «Первое мая» яьхча колхозан колхозхоьна республика бергIача юрта боахама кхьаьгIаьнна дика кхаьрачу хьал а лаьца йиан 3000 йоаьаш 6000 тонн сенаж, планагIа 3000 IалашдеЗачА 4500 тонн бабший витаминин хьоаьр, тIаьра планал цкъан-ахьаьзен совгIа йоаьл, силос, ча, кхы тайна доькъараш Iалашде декхар тIаьнйад Шелковской района «Красный пахарь» колхоза кхаьл леладенаша, механизаторша. Хьаьта денна доаьн кхоачамлар дуьхьа ца ка кхоьвал, хьмнар, ваьнз кхо ца бешш кхаьхьегаш а ба хIаьнз.

550 гектара тIа кхеьь люцерна хьоькхаш ба механизаторан. ХIаьнзле дуьхьа хIама ца эшаш 320 гектара тIара ярх хьекха а чуена а баьинаб уж. Чуийца люцернах кийчьнь 3120 тонн сенаж, IалашдеЗачА 60 тонн йоаьл, дьаькхкхад 100 тонн бабший витаминин хьоаьр.

Буш хьокхачен кхьаьстра хьинаре йоаьл бу Ерохин Михаила, цун воIо-Александра, Сатаев Ивана. Оьмин норма 20 йоаьаш 30 гектара тIара люцерна хьоькхачен тIаьраме дийнаьхь.

Кхай тIара сенаж йоаьлача, бабший витаминин хьоаьр доькхача машинашца, тракторин лафеташца люцерна дIаькхуьхьаьн боаьх бечарна юкъе шоай декхарех дика лоарХаБеш хьаьгIа: Билетов Михаил, Мусуев Хаза, Ахмудаев Осмэн, Никитенко Анатолий, кхьбаьрашт. Дийнаьха 300 тонн совгIа буш дIаяьхьа кхоаьу царех кIаравар яхий тIаьра, план 160 йоаьаш. Толамаш даха цIрна доькха новкъостал ду машиний, лафетий кузовашка буш тIаьюттаьн йоаьча агрегата тIа боаьх бечарна механизатор Къаьхьегана Сийлен кхоаьлаГIча степена орден лелаеча Михайленко Александра.

Люцерна кхоаьа хьаьхьа дика ца коаьхоьхий. ХIаьта цIа хьекхачуа тIеХьаьГIа буш сихаьГIа тIаьнрГоаьшш минеральни удобрений а товсаш хий дуйл, Из боаьх кIаьнлен люцерна хьаьхарча хьуьхьамах мукъадьаьнча 250 совгIа гектара тIа баьб.

Х. МАГОМЕТОВ.

ОАСАРЦА — ЛИРА КЪОВСАМ

Берригаш цаI сиина яра а баьина 730 гектар сеелаштаьсебешна оасар деш бе Шалинскийн района «Джалка» совхозе кхаш леладенаш. Кулг-кара оасар де аттагIа хурголлаш, шозза культураш яьI ду кхаьнка. Из боаьх бечь доькхча дIаькъа юкъедихьар Хьаьсаьгана Шеча Байрахьн орден лелаеча механизаторан. Хьаьсаьгана Лечас Деш норма 12 гектар йоаьча, 15 — 17 гектара тIа культураш а яьшшIаьхьоаьлар.

Оасара баьшшца лира къовсам доаттабеш 4 бригада я совхозе. Ишъе хьаьлле дIа да хьедаш хьийоаьГIа коммунист Алероев Башар керте латта лоаьлеГIа яр. Гектаринашта юкъе хьинаре болх бу Джабраилова Мисаре, Идрисова Хьаьне, Абдаржиева Iзиле, Абаева Тамаре, Дудаева Хьоаьне, кхачар. Ди дIаедоаьл царех хIаране норман 150 — 160 процент ахоачаш ца еш.

Совхоза сеелаш лелаеранна дош деннад укх шера планал совгIа 40 центнер йоаьаш 250 центнер чуя. Хьаьп санна хьаьпре дIаьо а кхаььхьа лаьрIар кхочаьнгдеГIалаьрш шеко яьI.

Агротехническин большашна дIаедехьаьн тайна йу кулгаш тура тIаьнзе деш, оаьа лерхI наччалхьаьнна 16 эзар тонн мерза оьшш дIаьдаьа. Из соаьхарчуа 3,7 эзар тонн дукхагIа хурриз, — йоаьх совхозан директора Гуваев Зайнде.

Ц. МУХТАРОВ.

ДОАКЪАР КИЙЧДАР

Укх шера 1 июне денз вай республике дIаькхийаьдаьл доаькъан кийчьдар. Из боаьх бетта республике кийчье еза 50 эзар тонн йоаьл 15 эзар тонн бабша хьоаьр, хIаьта ерриена а дIаьрIаьча ух шера республике юрта боахама кхьаьгIаьнна Iалашше еза 190 эзар тонн йоаьл, 220 эзар тонн ча, 720 эзар тонн силос, 40 эзар тонн бабша хьоаьр.

Хаоттама хьаьлаца дуьккха хьаьлаш уьтташ доаькъар Iалашдеча механизаторашта хьаьхьашка, бакъда хIаьта а аьттув болаш денача хIара денах пайда а эшаш юрташкарца механизаторашца да тIеХьаьГIа доаькъар.

Майл бутт чахбоаьлаш республике кийчьнь 12,7 эзар тонн силос, из хул 1,5 бетта ГIаьнзе. Ишъе ца ятара хьаьлаш ца кхочаьнгдеГIалаьрш Шелковской Наурски районашкарца бахамаш. Наурски, Грозненски, Шелковской районашка кхача рIоьнзаьнарца доаькъар Iалашдаьл бабша хьоаьр а. Из маьхе доаькъар республике IалашдаьЗ деррига а 1760 тонн е аьлах Б процент.

ЦХЬАНА ЯЬЧА ЗАЯВЛЕНЕНА КУЛГАШ ЯЗДАР

ПРАГА, 2 июнь. (ТАСС). Тахан Пражски Граде чакхььалар КПСС ЦК Генеральн секретарь, СССР Лаккехьарча Совета Президиума Председатель Л. И. Брежнев керте латтача СССР партийно-правительственни делегацинен КПЧ ЦК Генеральн секретарь Густав Гусак керте латтача СССР партийно-правительственни делегацинен юкъеьа Л. И. Брежневна. Цхьана яьчА заявленена.

Заявленена кулгаш яздаьл:

Советски Социалистически Республикийн Союз хьаьлара — КПСС ЦК Генеральн секретарь, СССР Лаккехьарча Совета Президиума Председатель Л. И. Брежнев.

Чехословакии Социалистически Республикана хьаьлара — КПЧ ЦК Генеральн секретара, ЧССР Президента Г. Гусака.

(ТАСС).

НОВКЪОСТА Л. И. БРЕЖНЕВНА ЧССР ДОККХАГIДОЛА СОВГIАТ ДIАДАЛАР

ПРАГА, 2 июнь. (ТАСС). Тахан КПЧ ЦК Генеральн секретарь, ЧССР Президента Г. Гусака аьлаелар КПСС ЦК Генеральн секретарь, СССР Лаккехьарча Совета Президиума Председателе Л. И. Брежневна ЧССР доккхагIдола паччахьаьлгIа ордена — Клемент Готвальда ордена.

Пражски Граде хиннача торжественни церемоне бар Чехословакие Коммунистически парте кулгалхой — КПЧ ЦК Президиума чеканна чеканна кандидаташ, КПЧ ЦК секретараш Секретарата чеканна, цIи хеза бола паччахьаьлхенн общественни деятелаш.

Цита бар партийно-правительственни делегаце чеканна:

КПСС ЦК Политбюро член, Украина компарте ЦК хьаьлара секретарь В. В. Щербицкий, КПСС ЦК член, ЧССР-ера СССР посол В. В. Мацкевич. Цита бар йиттА КПСС ЦК чеканна кандидат, КПСС ЦК Генеральн секретара помощник А. М. Александров, КПСС Центральн ревизиони комиссе член, КПСС ЦК Генеральн секретара помощник А. И. Блатов.

(ТАСС).

ЧЕХОСЛОВАЦКО-СОВЕТСКИ ДОТТАГIАЛ ЧIОАГIА ХИЛАР ХЬАХЬЕКХАР

ПРАГЕ ХИННА ТОРЖЕСТВЕННИ СОБРАНИ

ПРАГА, 31 май. (ТАСС спец. корр.). Тахан укхаза хилар новкъост Л. И. Брежнев керте латта советски партийно - правительственни делегаци вIаьнгIехетара хотаьь Чехословакие партийни, политическ-хьаьхкен, правительственни органийн Къаман фронта организацийн викалаш, республика къаьгаьгане хьалхалаттаьрца, ваьдархой, Iалмахой, культура деятелаш, чехословакиъ коммунистически болхлойн болама вечарашш.

Ураатта, чIоагIа, дIаьхьаьлаь тIоаьрш детташ, «КПСС ЦК КПЧ», «Хьийла Советски Союз!» яхаш цIогIарг детташ тIаьнйцаш гулбенна ваьнна КПСС ЦК Генеральн секретарь, СССР Лаккехьарча Совета Президиума Председатель Л. И. Брежнев, КПЧ ЦК Генеральн секретарь, ЧССР Президент Г. Гусак.

Царца цхьана президиумеа — советски партийно - правительственни делегаце чеканна — КПСС ЦК Политбюро член, Украина Компарте ЦК хьаьлара секретарь В. В. Щербицкий, КПСС ЦК секретарь К. В. Русаков, КПСС ЦК член, СССР Министрий Совета Председателе заместитель И. В. Архипов, КПСС ЦК член, СССР хьаьна мехкашшца гIулакхий министра хьаьлара заместитель В. Ф. Мальцев, КПСС ЦК член, ЧССР-ера СССР-ера посол В. В. Мацкевич.

Торжественни собране бар КПСС ЦК чеканалла кандидат, КПСС ЦК Генеральн секретара помощник А. М. Александров, КПСС Центральн ревизиони комиссе член, КПСС ЦК Генеральн секретара помощник А. И. Блатов.

Президиуме — КПЧ ЦК Президиума чеканаш В. Биляк, К. Гофман, В. Гула, А. Индра, А. Капек, Я. Кемпный, П. Корчак, Й. Ленарт, Л. Штроугал, П. Цолотка, КПЧ ЦК Президиума чеканалла кандидаташ — М. Грушкович, М. Яньш, Чехословакие Коммунистически партийн правительствен хьаьбола кулгалхой.

Собрани хьийийлар КПЧ ЦК Президиума чеканна, ЧССР правительства Председателя Л. Штроугала.

Исторически Пражски Граде эталенна вай, ешар цо, эгара, бесагIа болча хьаьшшка, Леннина мехка викалашка — чехословацки халкъа вокхха доттагIа, КПСС ЦК Генеральн секретарь, СССР Лаккехьарча Совета Президиума производствана кагIалаьнарца. Социальн хьалъеча Чехословакие дахьа хьаьмнан ийхе дуьнненни дагIаьлар цо, хаддаьза дегIаьхачен дика перспективаш йолчен ЧССР-и СССР-и юкъера хьалаш цхьана леладенна вежарий гIулакхашца.

Чехословацки Iилмай Академе више - президента, академика Б. Квасила чехословацки Iилмахой, просвещенен культуран болхлой цIерагIа СССР-а, Советски мехка халкъа, новкъост Л. И. Брежневна шийна дег тIара барзал аьлар ЧССР Iилмин культуран дуьхьа доаькъон дегIаьолаьлара дика новкъостал дарах.

Лаккехьа экономически школа студийтка Э. Якубовас дийнар советски халкъ, советски кагирхой, цар хьаьла дIадаха а хIаьнзара а турпала гIулакхаш ЧССР кагирхоьта болча хьокхан хиларх. Хьоаьвеза новкъост Брежнев, Хьа дерригача вахарцен балхаьнен тхона гу советски нахах, советски коммунистех лоькка эгарга дикагIдола гIулакхаш. Чехословацки кагирхой чIоагIа гIа уйла тIаьзар. Эмигранта аьлитта цаьна турпалча тIемаьх, тIом чахбаьнначул тIеХьаьГIа советски халкъа боахам юхаметтаотбабарх. Оаха ишта уйла тIаьхийта Iомадир Ленински комсомолна XVIII съезде Iа дах къаьгга дола къамаьл. Советски консультацийн, ин аьина лелаш Iаьлымате боькха доарХам болаш да тхона, чехословакии берригача кагирхой вахарш къаьгаьгаьнна, белгалдир Э. Якубовас.

Чехословаквенна Советски Союзин юкъера вIаьнн цхьана лелаьдар гIулакхаш толаме дегIаьхара къаьгга дола тешал да дуьнен халкъаьнта юкъера космическ экипаж дуьхьа ха йоаьнаш сигала кхар, аьлар ЧССР летчика - космонавта В. Ремека. КПСС ЦК Политбюрона, новкъоста Л. И. Брежневна, Советски правительствена, дерригача советски халкъ баркал аьлар цо Чехословакие ваьнна гIаьнзаьнна космосе ваьхийта торо яларах.

Чехословацки Горзаьшшца Пиний цIергIа В. Ремека советски хьаьвашшта тешам белар дIаьхо йолча хана а машарн социалаьнарца лорвеш, уж чIоагIа латтаргIаьнарх.

Гулбеннаьнарца безаме тIаьнцца КПЧ ЦК Генеральн секретара, ЧССР Президента Г. Гусака кхамаьл дир собранне.

Новкъоста Г. ГУСАКА къамаьл

Беза новкъост Брежнев!

Деза советски новкъостийн доттагIийн!

Хьамсара новкъостийн!

ЧIоагIа дегаш айденнен гIаьдахан да вай. Чехословакие Коммунистически парте Центральн Комитета, ЧССР правительства, Къаман фронта Центральна Комитета цIергIа, дерригача чехословацки халкъа цIергIа дерригаг дег тIара моаршал хоатт вай Советски Союза Коммунистически парте Центральн Комитета Генеральн секретарь, СССР Лаккехьарча Совета Президиума Председатель, вай халкъа вокхха доттагIа, Чехословакии Социалистически Республика шозза Турпал новкъост Леонид Ильич Брежнев керте латтача СССР партийно - правительственни делегаца. (**Чоаггга, дIаьхьаь тIоаьрш тох**). Оаха моаршал хьаьхкача милиционий шун партегеи цун кулгалхошкен, хIаьта цхьан новкъа коммунистически идеалий коталонга долчаьа вай мехкий халкъий дохаррдоаьнаьа вошалаьх!

Л. И. БРЕЖНЕВ».

* * *

Чехословакии халкъо эгарга моай дезагIдола хIама санна мара бIиьбалийташ советски турпалаш. Л. И. Брежнева, советски партийно-правительственни делегаце чеканна зизаш дехкар Олышански чеканашка советски тIемахоьта дегIаьна памятника юхе а. Вепока цIеча **боахар** тIа — **боаьзу**:

«Вошал дола Чехословакии фашистски мохк дIалуьнархоьр мукъаьхкара Iоаттаьнарца тIемашка лийгача советски тIемахошта-турпалашта.

СССР партийно-правительственни делегацегара».

Венокаш яхкара перемоне дакъа лаьцар КПЧ ЦК Президиума чеканаш, КПЧ ЦК секретараша В. Биляка, П. Кемпне, кхеча официальн наьна.

Витков гуьр тIеи Олышански чаканашкий сийлен хаш дар оттадаь, лийхар СССР-и ЧССР-ен паччахьалкен гимнаш.

«Вошал дола Чехословакии фашистски мохк дIалуьнархоьр мукъаьхкара Iоаттаьнарца тIемашка лийгача советски тIемахошта-турпалашта.

СССР партийно-правительственни делегацегара».

Венокаш яхкара перемоне дакъа лаьцар КПЧ ЦК Президиума чеканаш, КПЧ ЦК секретараша В. Биляка, П. Кемпне, кхеча официальн наьна.

Витков гуьр тIеи Олышански чаканашкий сийлен хаш дар оттадаь, лийхар СССР-и ЧССР-ен паччахьалкен гимнаш.

Делегаце чеканаш хилар ду гуьр тIа хьаьнца Пантеоне, Зизаш дехкачул тIеХьаьГIа чехословацки а дуьнен халкъашта юкъера а коммунистически болама Iоравашшца дентела, республика хьаьлара болхлой президента Клемент Готвальда, кхача боьзаш болча чехословацки - халкъа къонгийн мехкарийн сийна йист ца хулаьн минута яьккхар.

Новкъост Л. И. Брежнев, делегаце чеканаш хьежар Пантеоне, Чехословакии фашистски мохк дIалуьнархоьр мукъаьхкара къовсам хетадаь Советски Союзан Герзашшца Пиний сийлахь-доккхача денна сийна хьаьнца Советски Эскара залара.

Витков гуьр тIарча къаман памятникаьга хьежачу тIеХьаьГIа Л. И. Брежнева укх тайнара Iоаьзур дир сий долча хьаьшший Книга тIа:

«ЦIаккха а бидуьрбен шоай вахар Дьахеи парГIатон моай мукъаьлера, кхаьхьегамой ираз Сахьаьнерча къовсам хетадаь а памятник хилла турпалашта халкъа дикагIдола кхонгийн мехкарийн. К. Готвальда, А. Запотоцке, кхыча чехословацки революционерий шеراш еза лерхI оаха, советски наьна а.

Тхо дег тIара ранья да Чехословакие парГIато бальн, Европа халкъаьн фашистий лоалах мукъадахара дьаьа. ТIемашка ваьй деГIаьнзи Iодийкхеа советски тIемахой укхаза биш на луш хилара. Даьнн латтаргIо да памятник хилла турпалашта тIом чахбаьнначул тIеХьаьГIа советски халкъа боахам юхаметтаотбабарх. Оаха ишта уйла тIаьхийта Iомадир Ленински комсомолна XVIII съезде Iа дах къаьгга дола къамаьл. Советски консультацийн, ин аьина лелаш Iаьлымате боькха доарХам болаш да тхона, чехословакии берригача кагирхой вахарш къаьгаьгаьнна, белгалдир Э. Якубовас.

Чехословаквенна Советски Союзин юкъера вIаьнн цхьана лелаьдар гIулакхаш толаме дегIаьхара къаьгга дола тешал да дуьнен халкъаьнта юкъера космическ экипаж дуьхьа ха йоаьнаш сигала кхар, аьлар ЧССР летчика - космонавта В. Ремека. КПСС ЦК Политбюрона, новкъоста Л. И. Брежневна, Советски правительствена, дерригача советски халкъ баркал аьлар цо Чехословакие ваьнна гIаьнзаьнна космосе ваьхийта торо яларах.

Чехословацки Горзаьшшца Пиний цIергIа В. Ремека советски хьаьвашшта тешам белар дIаьхо йолча хана а машарн социалаьнарца лорвеш, уж чIоагIа латтаргIаьнарх.

Гулбеннаьнарца безаме тIаьнцца КПЧ ЦК Генеральн секретара, ЧССР Президента Г. Гусака кхамаьл дир собранне.

ЧIОАГГIА ЛАРХIАРА ХЬАМАРА

ПРАГА, 30 май. (ТАСС спец. корр.). КПСС ЦК Генеральн секретарь, СССР Лаккехьарча Совета Президиума Председатель Л. И. Брежнева керте латта советски партийно-правительственни делегаце Прага Витков гуьр тIарча мелаш ца хоьча салтечун чаьна тIа венок йиллар. Венока тIа дьа боаьзу да: «Малаш ца хоьча салтечун.— Чехословакие парГIатон ший кортамукъален баьхьанарча кхоьсамхоьча.

СССР партийно - правительственни делегацегара».

Делегаце чеканаш хилар ду гуьр тIа хьаьнца Пантеоне, Зизаш дехкачул тIеХьаьГIа чехословацки а дуьнен халкъашта юкъера а коммунистически болама Iоравашшца дентела, республика хьаьлара болхлой президента Клемент Готвальда, кхача боьзаш болча чехословацки - халкъа къонгийн мехкарийн сийна йист ца хулаьн минута яьккхар.

Новкъост Л. И. Брежнев, делегаце чеканаш хьежар Пантеоне, Чехословакии фашистски мохк дIалуьнархоьр мукъаьхкара къовсам хетадаь Советски Союзан Герзашшца Пиний сийлахь-доккхача денна сийна хьаьнца Советски Эскара залара.

Витков гуьр тIарча къаман памятникаьга хьежачу тIеХьаьГIа Л. И. Брежнева укх тайнара Iоаьзур дир сий долча хьаьшший Книга тIа:

«ЦIаккха а бидуьрбен шоай вахар Дьахеи парГIатон моай мукъаьлера, кхаьхьегамой ираз Сахьаьнерча къовсам хетадаь а памятник хилла турпалашта

ОАСАРЦА — ЛИРА КЪОВСАМ

Берригаш цаI сиина яра а баьина 730 гектар сеелаштаьсебешна оасар деш бе Шалинскийн района «Джалка» совхозе кхаш леладенаш. Кулг-кара оасар де аттагIа хурголлаш, шозза культураш яьI ду кхаьнка. Из боаьх бечь доькхча дIаькъа юкъедихьар Хьаьсаьгана Шеча Байрахьн орден лелаеча механизаторан. Хьаьсаьгана Лечас Деш норма 12 гектар йоаьча, 15 — 17 гектара тIа культураш а яьшшIаьхьоаьлар.

Оасара баьшшца лира къовсам доаттабеш 4 бригада я совхозе. Ишъе хьаьлле дIа да хьедаш хьийоаьГIа коммунист Алероев Башар керте латта лоаьлеГIа яр. Гектаринашта юкъе хьинаре болх бу Джабраилова Мисаре, Идрисова Хьаьне, Абдаржиева Iзиле, Абаева Тамаре, Дудаева Хьоаьне, кхачар. Ди дIаедоаьл царех хIаране норман 150 — 160 процент ахоачаш ца еш.

Совхоза сеелаш лелаеранна дош деннад укх шера планал совгIа 40 центнер йоаьаш 250 центнер чуя. Хьаьп санна хьаьпре дIаьо а кхаьхьа лаьрIар кхочаьнгдеГIалаьрш шеко яьI.

Агротехническин большашна дIаедехьаьн тайна йу кулгаш тура тIаьнзе деш, оаьа лерхI наччалхьаьнна 16 эзар тонн мерза оьшш дIаьдаьа. Из соаьхарчуа 3,7 эзар тонн дукхагIа хурриз, — йоаьх совхозан директора Гуваев Зайнде.

Ц. МУХТАРОВ.

ДОАКЪАР КИЙЧДАР

Укх шера 1 июне денз вай республике дIаькхийаьдаьл доаькъан кийчьдар. Из боаьх бетта республике кийчье еза 50 эзар тонн йоаьл 15 эзар тонн бабша хьоаьр, хIаьта ерриена а дIаьрIаьча ух шера республике юрта боахама кхьаьгIаьнна Iалашше еза 190 эзар тонн йоаьл, 220 эзар тонн ча, 720 эзар тонн силос, 40 эзар тонн бабша хьоаьр.

Хаоттама хьаьлаца дуьккха хьаьлаш уьтташ доаькъар Iалашдеча механизаторашта хьаьхьашка, бакъда хIаьта а аьттув болаш денача хIара денах пайда а эшаш юрташкарца механизаторашца да тIеХьаьГIа доаькъар.

Майл бутт чахбоаьлаш республике кийчьнь 12,7 эзар тонн силос, из хул 1,5 бетта ГIаьнзе. Ишъе ца ятара хьаьлаш ца кхочаьнгдеГIалаьрш Шелковской Наурски районашкарца бахамаш. Наурски, Грозненски, Шелковской районашка кхача рIоьнзаьнарца доаькъар Iалашдаьл бабша хьоаьр а. Из маьхе доаькъар республике Iалашдаьл деррига а 1760 тонн е аьлах Б процент.

ВОАХАЬЕКХАР

Ужх шера 1 июне денз вай республике дIаькхийаьдаьл доаькъан кийчьдар. Из боаьх бетта республике кийчье еза 50 эзар тонн йоаьл 15 эзар тонн бабша хьоаьр, хIаьта ерриена а дIаьрIаьча ух шера республике юрта боахама кхьаьгIаьнна Iалашше еза 190 эзар тонн йоаьл, 220 эзар тонн ча, 720 эзар тонн силос, 40 эзар тонн бабша хьоаьр.

Хаоттама хьаьлаца дуьккха хьаьлаш уьтташ доаькъар Iалашдеча механизаторашта хьаьхьашка, бакъда хIаьта а аьттув болаш денача хIара денах пайда а эшаш юрташкарца механизаторашца да тIеХьаьГIа доаькъар.

Майл бутт чахбоаьлаш республике кийчьнь 12,7 эзар тонн силос, из хул 1,5 бетта ГIаьнзе. Ишъе ца ятара хьаьлаш ца кхочаьнгдеГIалаьрш Шелковской Наурски районашкарца бахамаш. Наурски, Грозненски, Шелковской районашка кхача рIоьнзаьнарца доаькъар Iалашдаьл бабша хьоаьр а. Из маьхе доаькъар республике Iалашдаьл деррига а 1760 тонн е аьлах Б процент.

ЧЕХОСЛОВАЦКО-СОВЕТСКИЙ ДОТТАГІАЛ ЧІОАГІА ХИЛАР ХЬАХЬЕЖАР

(Йистедолар. Долаллур 1-ча оагІо тІа).

Контрреволюционни, антисоциалистически, правооппортуунистически ниъаш яйлачуо тІехьаГІа вай хьалхе керан кхочІаманаш дара торонаш муъкъаьлар. Юхаметтаттар хьаькъа боалхм диномичо дегІаболадболаш ваъара боаргаьвйеллеш, чоагІебларг кхьхьегамхой ваъараги соцциальн гІулакхеен боа тешам. Ваи мехка ахьа а яхлар оурен социалистически содружествах доалла чоагІа цьхьа дакъа.

Социалистически мехкий ЦхьоаГІон йІаши цьхьана гІулакхаш леладарен лард я цар марксистко - ленинскн партей чоагІа совоз. Чехословаке Коммунистическн партен Советскн Союза коммунистическн партеи, социалистическен интернационалнзмна принципашкеи тешаме а йолаш хадданна уйла тІаухйаГ ваи мехкий халкьашта ю юкъера отношеншн йІаши цьхьана леладу гІулакхашен дегІаахарен Коммунистическн партен Советскн Союза коммунистическн партеи, социалистическен интернационалнзмна принципашкеи тешаме а йолаш хадданна уйла тІаухйаГ ваи мехкий халкьашта ю юкъера отношеншн йІаши цьхьана леладу гІулакхашен дегІаахарен Коммунистическн партеи Советскн Союза коммунистическн партеи, социалистическен интернационалнзмна хьгоЙитина да. Цу ларда тІа хІара социалистическн мехка вахар йІаболагІа а хуо еррнгача социалистическн содружества нкз дегІв а ух.

Боккха лоарХІам бу ваи экономическн Іьмма - техническн йІаши цьхьана гІулакхашен лелладар. Советскн Сойозаен экономическн ЙІаши гІо дарга Совета чІенаш доаГІа кхочІа механизмаш социалистическн экономическн интеграци шерьарн кІоарГьарн ваи діахо экономическн дегІаахаркара керттера нкз бе. Цу динаммичн йІаши цьхьана гІулакхаш леладаго гІо ду социалистическн мехкий хьаькъашкий материальнн культурнн хьашташ йІаъгІа кхочІаггдара, кхаьхьгама овсарлен производства эффективности йайара, доарХІаме юкъаГІа декхарадер дикагІа кхочІаидар.

Советскн Сойозаца йІаши цьхьана гІулакхаш леладеГа ваи мехка хоадам беш йоІа фактор я экономическн политика чаХІоаХаъча. Толаме кьеГадеш да кооперацен специалзацен деашш, кьаьстта машиностроение, энергетике, химе, кхача дуккхача доакъошка.

Хьалдаьлаш ваи йІаши цьхьана леладеча гІулакхий даим хурГйолна сиьмодоал а хиина діаэтта доккхий гІирсаш. ХІанз нарсе ЦІ я ЦІГІаргаьнна метрополитен — чехословакиэоветскн дотгаГІаен гІишлло. Ваи столице бохаьна наха маселлн а доккхалл дерга доІо. ХІаьта по цар йаХар кхы а аттача доккхачуо.

Советскн хьаькъагамой зеГрача ваьнна дотгаГІаен доккхача хьинарагІен хьадоаГІа революционнн гІулакхаш, бахха новаторскн методашн формашн ваи дуъхьаьнна тхоа бола боккха хьаст да, гІо ваи новькъостал ду тхона хала дехкарашн кхочІаьлле.

ЧІоагІа доккхал а деш хьсаК тхо КПСС XXV съезда решеншн вахаре кхочІаьлларг, хІаьта чІоагІа йІаъ а ваи мехкий областаштен районаштен кокье, заводаштг, творческн боллхошта, кьаьхьгама коллективашта, общественнн организацийтен гражданаштен юкъе ваьнарчал доаггаЙ лелаю контакташ.

Оаха чІоагІа доккхал деш хІама да нитерКосмоса доаЗозвиизар хала а доарХІаме а программа кхочІаьлеЧа тха мехко дакъа лоаЙаш хилар. Цунна дувзадена чехословакнн хьаькъа цІеарГІа баргьал ала безам ба еа Советскн Союза Коммунистическн партена, Советскн правительствена, кьаьстта Хьоаз, иеза новькъостЙ Брежнен, советскн новькъостаЙца цьхьана космосе вха а ну дьаькъе социалистическн мехкашн цьхьана гІулакхаш ваи леладара кІаттта керда этап хьаьла а тха мехка гражданина торо яларех. **(ТоаРаш тох).**

Хьамсара новькъостЙ!

Чехословакие коммунистическн партен ваьйни хьаькъеьа нИз болаш а хотоаенна а я, из—вай общества кьоабал а бен, кулгаллеш бола иИз ба. КПЧ ЦК XI пленума решенеша парте членаш, вай мехка бернгга къаьхьгамой ТІаберзабу леннинскаьнна критическн а бесТокхаме доарХІаш а гІулакх чаккдаккхара, XV съездо белгалдаЙь де лерХІарашн декхарашн кхочІаьлаьна хьм а эффективнеГІа бола болахх формаьн методашн лехара. Из бакъдер юхььаьнцарна партийн organaБоаЙаболаш ваъара боаргьаЙеллеш, чоагІеблар къаьхьгамхой ваъараги социальнн гІулакхеен бола теШам. Ваи мехка ахьа а яхлар оурен социалистическн содружествах доалла чоагІа цьхьа дакъа.

Социалистическн мехкий цьхьаГІонн йІаши цьхьана гІулакхаш леладарен лард я цар марксистко - ленинскн партей чоагІа совоз. Чехословакие Коммунистическн партен Советскн Союза коммунистическн партеи, социалистическен интернационалнзмна принципашкеи тешаме а йолаш хадданна уйла тІаухйаГ ваи мехкий халкьашта ю юкъера отношеншн йІаши цьхьана леладу гІулакхашен дегІаахарен Коммунистическн партен Советскн Союза коммунистическн партеи, социалистическен интернационалнзмна хьгоЙитина да. Цу ларда тІа хІара социалистическн мехка вахар йІаболагІа а хуо еррнгача социалистическн содружества нкз дегІв а ух.

Боккха лоарХІам бу ваи экономическн Іьмма - техническн йІаши цьхьана гІулакхаш леладарен лард я цар марксистко - ленинскн партей чоагІа совоз. Советскн Сойозаен экономическн ЙІаши гІо дарга Совета чІенаш доаГІа кхочІа механизмаш социалистическн экономическн интеграци шерьарн кІоарГьарн ваи діахо экономическн дегІаахаркара керттера нкз бе. Цу динаммичн йІаши цьхьана гІулакхаш леладарен гІо ду социалистическн мехкий хьаькъашкий материальнн культурнн хьашташ йІаъгІа кхочІаггдара, кхаьхьгама овсарлен производства эффективности йайара, доарХІаме юкъаГІа декхарадер дикагІа кхочІаидар.

Советскн Сойозаца йІаши цьхьана гІулакхаш леладеГа ваи мехка хоадам беш йоІа фактор я экономическн политика чаХІоаХаъча. Толаме кьеГадеш да кооперацен специалзацен деашш, кьаьстта машиностроение, энергетике, химе, кхача дуккхача доакъошка.

Хьалдаьлаш ваи йІаши цьхьана леладеча гІулакхий даим хурГйолна сиьмодоал а хиина діаэтта доккхий гІирсаш. ХІанз нарсе ЦІ я ЦІГІаргаьнна метрополитен — чехословакиэоветскн дотгаГІаен гІишлло. Ваи столице бохаьна наха маселлн а доккхалл дерга доІо. ХІаьта по цар йаХар кхы а аттача доккхачуо.

Советскн хьаькъагамой зеГрача ваьнна дотгаГІаен доккхача хьинарагІен хьадоаГІа революционнн гІулакхаш, бахха новаторскн методашн формаьн методашн ваи дуъхьаьнна тхоа бола боккха хьаст да, гІо ваи новькъостал ду тхона хала дехкарашн кхочІаьлле.

ЧІоагІа доккхал а деш хьсаК тхо КПСС XXV съезда решеншн вахаре кхочІаьлларг, хІаьта чІоагІа йІаъ а ваи мехкий областаштен районаштен кокье, заводаштг, творческн боллхошта, кьаьхьгама коллективашта, общественнн организацийтен гражданаштен юкъе ваьнарчал доаггаЙ лелаю контакташ.

Оаха чІоагІа доккхал деш хІама да нитерКосмоса доаЗозвиизар хала а доарХІаме а программа кхочІаьлеЧа тха мехко дакъа лоаЙаш хилар. Цунна дувзадена чехословакнн хьаькъа цІеарГІа баргьал ала безам ба еа Советскн Союза Коммунистическн партена, Советскн правительствена, кьаьстта Хьоаз, иеза новькъостЙ Брежнен, советскн новькъостаЙца цьхьана космосе вха а ну дьаькъе социалистическн мехкашн цьхьана гІулакхаш леладарен лард я цар марксистко - ленинскн партей чоагІа совоз. Советскн Союза толаме цьхьана кхочІаьлеГІу дукен тІаьра социалзмна низи юкъара влиянии, чІоагІеГу масаллаьна мешар доарабІаГІа бола тешам. **(ТоаРаш тох).**

Империалзмна реакционнн гІоаРаьна каст - кастн йІаъаГІаьхьача реальнн социалзма мехкашта дуъхьала, кьаьстта Советскн Союза дуъхьаьнна йьдлинт дегІтара йолна ваьнна гІайарчаьнна ваьнна ваьнна бесам ба еа Советскн Союза Коммунистическн партена, Советскн правительствена, кьаьстта Хьоаз, иеза новькъостЙ Брежнен, советскн новькъостаЙца цьхьана космосе вха а ну дьаькъе социалистическн мехкашн цьхьана гІулакхаш леладарен лард я цар марксистко - ленинскн партей чоагІа совоз. Советскн Союза толаме цьхьана кхочІаьлеГІу дукен тІаьра социалзмна низи юкъара влиянии, чІоагІеГу масаллаьна мешар доарабІаГІа бола тешам. **(ТоаРаш тох).**

Оаха чІоагІа доккхал деш хІама да нитерКосмоса доаЗозвиизар хала а доарХІаме а программа кхочІаьлеЧа тха мехко дакъа лоаЙаш хилар. Цунна дувзадена чехословакнн хьаькъа цІеарГІа баргьал ала безам ба еа Советскн Союза Коммунистическн партена, Советскн правительствена, кьаьстта Хьоаз, иеза новькъостЙ Брежнен, советскн новькъостаЙца цьхьана космосе вха а ну дьаькъе социалистическн мехкашн цьхьана гІулакхаш леладарен лард я цар марксистко - ленинскн партей чоагІа совоз. Советскн Союза толаме цьхьана кхочІаьлеГІу дукен тІаьра социалзмна низи юкъара влиянии, чІоагІеГу масаллаьна мешар доарабІаГІа бола тешам. **(ТоаРаш тох).**

Оаха кхетаргу, хІанзарга історическн хьаьле мел боккха лоарХІам болаш я шеррача анти-социалистическн а фрофта цьхьаГІо. Чехословакие коммунистическн партн массаза а гІерт марксизма - ленинизма принципашн тІа ТІаьрсі хьаькъашта юкъера коммунистическн болллохІа болама цьхьаГІон кхотаблаьра чІоагІе, из тІехьа я коммунистическн парти новькъостаЙца йола созиэн интернационалЬнн солидарностн хилара. Цо хьаьлоаи, коммунистическн боллхойн ваъара Берлинскн конференце иеаьнн решеншн, леррагІа кхоьвсан лоаттабу масес тайнара антикоммунизмнн витиковгІзмнн леладарашта дуъхьал, социализма, дуъхьен хьаькъашта юкъера болллохІа класса, кхыча революционнн низиЙ возиця йоаьа е тоаьа. Цо ТІехьара дуъхьаьнна.

Тхо да колонизазмнн нео-колонизазмаьх юхе дисарашера пар шоаьа-шоаьа йиР доаладаш.

Діадаьхьа дешара шера шоаьа а эшар тІатеха а яр семинарьнн эшарт программа. КПСС Леннинскн райкомо аларДи кхы тІа а ЦІ эшаьнтн йиР ваьнна. СССР кера Конституци тІаэшаш октябрь бетта хиншача СССР Лаькхьаьрча Совета сесце матеРалех яр. Ваьнна 60 бу дизара хетаьнь хиннача торжественни заседане материалаш Іомаеш.

ЛаДуагІаРаша хьалхе Іомаеш юкъе юкъе кенайозан тІа эрахоиа материалаш: «Октябрь котало — УХ бІашшера керттерар», «Сийлаьь-боккха Октябрь — социализмаеран комунизмаеран далара заман, дуЙнен тІа кердача типах йола цинвилизаци хьаьра юхьиг», «Кьаьмий доШ кьоастадеча Росс халхьий кхела историческн хьаьпам», «Октябра тоаьнаьн тоаьнаьн хьалхлар» Октябра идеиш ваьхаре котьлар», кхьйола теаш.

Йоккха моттиг діаЛьаьар семинарашка «Сийлаьь-боккха Октябри аЛаьнна процессеш ьаьна Октябра 60 шу дизара хетаьнь хиннача торжественни заседане ЦПСС ЦК Генеральнн секретара, СССР Лаькхьаьрча Совета Президиума Председателена Ленинскн Леонид Ильич Брежнев ТІаьнн ура а ТІаЙтта, чІоагІа діаЛьаьдаь ТІаьрашаш а тохаш:

Новкъоста Л. И. БРЕЖНЕВА

ХЬАМАЬЛ

Веза новькъот Гусак!

Хьамсара новькъостЙ Чехословакие Коммунистическн парти ЦПСС ЦК Леннинскн фронта ЦК, ЧСР Федеральн собранен правительствена членаш, гоРда Прага ТхьаьлгІама коллективаЙ ваьхаьлаш!

ЭгІара хьалха дег Іаьрхьаьлла ваьнна ваьнна ваьнна

ХОЗРАСЧЕТА РАЬЗА БА

Комсаш лелаяра лостам болаш я Налтерчіна районда «Братский» совхоз. Цунца цхьана укхаза кхею ялта, доаклъа культуращ, бьашдаяраш. Комсаш боиаш ца ергиагаш а Къахьегана Сийлен кхоалгІиа степена орден лелаеча Гиназон Канас кулгаллена хозрасчетин механизированин отрядг кхюю. Шелковской районо хорта боаха болхлоца дІаололадь дицца гІулаях хьал а лъиа лурчах вІашгІьеллаш яз. Хозрасчетин отряда хисанс болх бен найдаеш хургилараех духьъала дукха тешаиар нах. Цхьабакъда цхьа юкъ ыкча геттара раьза хилаш уж кердача методах. Соаннг бе. Кчетадир алапи ерриачча коллективо, хІЬЬта Хіаранс дикаГІа кьа мел хьега духьгІа хургдина. Цу гІулякхо кІоГІабар ваха юкъера барт, тоайнр кхъегарма дисциплина. Цунца цхьана ликкА лакделдар балха хьоханарг я. Масала, соаннг 1976 шера хиначчуг 2,8 центнер дукхагІа ялат чудера отрадг ца хІара геттара тІара. Дикка кІезнигІа хилар юртбоаьмма продукции яккхара дІалахар а. Из бахьан долаш отрядерча хІара болхлоча деппа алапи бригадин хьисанс болх бен хиначуА шооза хІаиа дан аьина дукхагІа хилар.

Дега къаьстта боккха тоам беш ба, Къахьегана Шеча Байрахха орден лелаю Бамбатиев Супьян кертс а волаш, отрядца хьажкІаш лелаераща соаха бакьвха толам. Республика хьажкІаш кхеюш хинача эвеюшта юкъе яржача социалистически якъе хьалхара моттиг я йоаккхаш хІара геттара тІаьра 62,9 центнер. Фуаьмма хьажкІаш чуера цар. Из котлаю яккхарах аргІа боаш «Жигулиъ» эта ца машин эта бокъо а луш эзар сом преми елар отрядд.

— Фу дах, мишта карагІдьаиад шоаьна иззал дукха хьажкІаш кхе? — хьаттаяа:

— Вай республика Іалама хьалашка, къаьстта хин лелаеча кхаикка дІайайна, массе гаьна дика хьунъкам луш культура хиннгІ хьажкІаш, аьзар Бамбатиев Супьян. — Цхьабакъда из культура тха боахаеш дуззьъала дІайайнча шера чубена хьукъкам тхо раьза долаш банар. Из бахьан долаш тааха доладелар тхо хьажкІаш дукхагІа кхеє йиш хулийта тороиаш, уйла тІаяхийта Іомайр агротехника, республике эгтара духьагІа из культура кхеєча бригадашка хилар массеєкъаза оьсит Іомаеш. Тескъа кхоачамболлаш дика карегеровайр хьажкІаш кхеєча горвал. Кхетадир оаха тха кхаш-ца дика хьувькъа фух йоа хьажкІаш дІа а йийна, агротехника боКъонаша, дІадеккъча тайпара шиё ханаьха хий дулаш; оасар деш, удобреннеца пашта хьвІидеш, кхыдоа эша Іунал деш кхейча хІара гектара тІара 50 центнер совгІа хьажкІаш чуя йиш йолта. Цу тайпара пайда а йийар оаха Іоаьйна опытах.

Белгладаькка доагІа цу боахаме эгтара хьалха хьажкІаш кхеє волавеиар Бамбатиев Супьян болта. Из культура ца лелаяра по саиша дика гонзал кареерашь духха мехаиизаторашь ба хІаиа отрядг. Цу отряда лаРда тІа вІашгІьелла болІх беш я хІажкІаш кхеєра оолг Іомаєр Налтерчіна района «Братский» совхоз. Цунца цхьана укхаза кхею ялта, доаклъа культуращ, бьашдаяраш. Комсаш боиаш ца ергиагаш а Къахьегана Сийлен кхоалгІиа степена орден лелаєча Гиназон Канас кулгаллена хозрасчетин механизированин отрядг кхюю. Шелковской районо хорта боаха болхлоца дІаололадь дицца гІулаях хьал а лъиа лурчах вІашгІьеллаш яз. Хозрасчетин отряда хиСанс болх бен найдаеш хургилараех духьъала дукха тешаиар нах. Цхьабакъда цхьа юкъ ыкча геттара раьза хилаш уж кердача методах. Соаннг бе. Кчетадир алапи ерриачча коллективо, хІЬЬта Хіаранс дикаГІа кьа мел хьега духьгІа хургдина. Цу гІулякхо кІоГІабар ваха юкъера барт, тоайнр кхъегарма дисциплина. Цунца цхьана ликкА лакделдар балха хьоханарг я. Масала, соаннг 1976 шера хиначуА 2,8 центнер дукхагІа ялат чудера отрадг ца хІара геттара тІаьра. Дикка кІезнигІа хилар юртбоаьмма продукции яккхара дІалахар а.

Из бахьан долаш отрядерча хІара болхлоча деппа алапи бригадин хьисанс болх бен хиначуА шооза хІаиа дан аьина дукхагІа хилар.

Дега къаьстта боккха тоам беш ба, Къахьегана Шеча Байрахха орден лелаю Бамбатиев Супьян керте а волаш, отрядца хьажкІаш лелаераща соаха бакьвха толам. Республика хьажкІаш кхеєш хинача эвеюшта юкъе яржача социалистически якъе хьалхара моттиг я йоаккхаш хІара геттара тІаьра 62,9 центнер. Фуаьмма хьажкІаш чуера цар. Из котлаю яккхарах аргІа боаш «Жигулиъ» эта ца машин эта бокъо а луш эзар сом преми елар отрядд.

— Фу дах, мишта карагІдьаиад шоаьна иззал дукха хьажкІаш кхе? — хьаттаяа:

— Вай республика Іалама хьалашка, къаьстта хин лелаеча кхаикка дІайайна, массе гаьна дика хьунъкам луш культура хиннгІ хьажкІаш, аьзар Бамбатиев Супьян. — Цхьабакъда из культура тха боахаеш дуззьъала дІайайнча шера чубена хьукъкам тхо раьза долаш банар. Из бахьан долаш тааха доладелар тхо хьажкІаш дукхагІа кхеє йиш хулийта тороиаш, уйла тІаяхийта Іомайр агротехника, республике эгтара духьагІа из культура кхеєча бригадашка хилар массеєкъаза оьсит Іомаеш. Тескъа кхоачамболлаш дика карегеровайр хьажкІаш кхеєча горвал. Кхетадир оаха тха кхаш-ца дика хьувькъа фух йоа хьажкІаш дІа а йийна, агротехника боКъонаша, дІадеккъча тайпара шиё ханаьха хий дулаш; оасар деш, удобреннеца пашта хьвІидеш, кхыдоа эша Іунал деш кхеєйча хІара гектара тІаьра 50 центнер совгІа хьажкІаш чуя йиш йолта. Цу тайпара пайда а йийар оаха Іоаьйна опытах.

Белгладаькка доагІа цу боахаме эгтара хьалха хьажкІаш кхеє волавеиар Бамбатиев Супьян болта. Из культура ца лелаяра по саиша дика гонзал кареерашь духха мехаиизаторашь ба хІаиа отрядг. Цу отряда лаРда тІа вІашгІьелла

«Химволокно» яхача курски производственни объединенне технологически гІулаях кхашта дІаухийташ дола хий бІиъ миллион кубометр кІезнигІаьлъ, арахецца йолх проценташ 35 процент совгІа дукхагІа яле я, нитасза кІезнигІьеллаш атмосферех хишин бІехдеш йоаьа хІамаш. Иштта пайда бьаинаб Іалам лорадаера лаРхІа предприяте вІашгІьеллаеча общественно-технически комитета баЛхаз.

СУРТА тІА: комитета членаш И. Н. Аверкиев — ремонта вола слесарь, А. Я. Николаенков — водоснабжение цеха начальник, И. П. Аксеенко — Іалам лорадаера йолча общественно-технически комитета председатель, С. С. Лосев — водоснабжение участка начальник.

О. СИЗОВА сурт. ТАСС фотохроника.

Республика энергетика кхоане

Экономика дІаХо дегІаЬарца дуззьъаеш Нохч-ГІаллГІай АССР-е духхагІа пайда эзарца ца электрически энергех.

Иштта, масела, республике дІаХо дегІаЬолаЬе лаРхІа межкладьстехникиеча проиш-лелаЬоЬ духхагІа хуртьа электрически энергеца лела транспорт, электрификацие е лерхІ Беслан-Грозный яхача магистральнаьъа участкаца.

Электрически энергех тІаТІа дукхагІа пайда эзарца республика бахахошен коммунальнЬ боахамоН.

Нохч-ГІаллГІайчен ГІомарий аренаш карееЬарца ГІомарий дукхагІа эзарца боахаме а дукхагІа пайда эзарца электроэнергех. Итум-Кхала яхача метте йолча лоаьмаи даьГІешнаьъа дукхагІа доаждедергІа кьайбаш. Шалинскин районе «Автурикский» совхоза доаЬоЬ тІа, хьалхарЬ 6 миллион фоорбераш лелаю ГІтиеФабрика, республике дукхагІа хуртьа хьайбаш лелаю лоаьмаи. Уж хьалхарца Сунженски, Назрановски, Наурски, кхичен районашка. Республике иштта кергда совхозаш йоккарЬа.

Ассиновски, Серноводски, Черваленки яхача станциашца хьалхе лорхІ пранкет газ хьоанЬЬоН цун транспортировка ин компрессорин станцеш.

Из ГІерхІа а деш, хьалхе лерхІ 37 берда поРстеЬца. Республике Тийжал дехьара эзарца ца, хетаргІаьъ, Черваленна Узловая яхача хьалЬЬаьца эзарца 330 киловатт йоЬа поЬстеЬца. Цунца дуззьаеЬна Прохладне яхача станцеЬ я, кхичеЬ ставропольскин ГРЭС-е я кхаЬ ца 330 киловатт электроэнергеЬ йоЬа лаКхарЬалЬЬа линеи йиллаЬаш эзарца.

Электроэнергех бИЬЬаЬ гІаЬ пайда эзарца Наурскин, Шелковской районаш ГІомарий аренашка, Дукха балхаш дергда йоЬаш йоЬа лаКхарЬалЬЬаш линеи ГІЬаЬхьаш, трансформаторин пункташ еш.

Керттерча даьхье ши хІамЬ теркалдеш шерше лерхІ вай республике электроеТь. ЦЬаЬдале, сеТь шерЬарца йиш хуЬЬЬа дарегІча энергех пайда эзаш: шоозлагІа-даЬе, тайп-тайпарча районашка эзнашча бо-рамагІа из-поЬаттаг я.

Гуш ма-хиллара, дІаХо йоЬаЬа хана дикке шерше лерхІ электроеТь, цунца дуззьаеЬна хьалхашка отт цунах тешамеш эффективнегІеН пайда эзарца деххар. ЭлектроеТь тешамеш эффективнегІеН пайда эзарца гІулаяха йоЬ бен дукха лаборатореш я вай метхеН доаЬоЬ дехьеН.

Уж тІехьарца шерашка академика М. Д. Миллионщикова ціерагІна Грозненски механЬаьтта институт «Грозненскийн» РЭУ специалистаца (Ю. С. Балаевца, Б. И. Рудищкеца, В. И. Державнца, Р. Т. Алиевца, кьычарца) цхьана дукхагІ гІулякхан хьалхаЬ электростаца тешамеш эффективнегІеН болх бергбоЬа пайдаЬ лелаю. ХІаьта уж лаьхьа цхьаЬца доаЬ гІулякхан я ЗЬЬ. ЦхьаЬ баьча балхо торо хилийтар электроэнергеца Іалашдаяр дикагІа йоаЬ схема оттаг, электростанцеца ремонт елга аттачча даккха, лаКхарЬалЬЬин линеш талхаЬа цу сахьаЬе хоаЬ бу телеспитализаци юкъейоаЬлаЬ, электростанцеЬ торенна боЬлой говзаЬ лаКхьЬ, калитальноложеннаш хоаЬ, электроэнергеи кхоЬ, иштта ца, ЦІ.

Нагахьа санна, «Грозненскийн» РЭУ цхьаЬ шера 300 эзар киловатт сахьаЬ электроэнергеи йоаяраш хилийбоаЬаЬ ЬЬаЬца 300 эзар сом-е хуЬЬЬа хиннадаЬ, хІаьта ХІаьта цу цхьаЬ бахьаЬ ца балхаЬ доккха беркат даиа метгаш да из ЬЬеІнЬе ВІашгІьелларгІолуш.

ДІаХо йоаЬаЬ хана, вештаЬьвІна, 1980 шерца «Грозненскийн» системе йоЬла совбарбеЬа дегІаЬІашдаргІа, кхеравг моттиг ниЬьелча хоаЬ а бен тІаЬхьоЬаЬ лаКхарЬалЬЬаш электроэнергеи ЬЬаЬ. Цу электроэнергеи ЬЬаЬ ЬЬаЬ электрически буззьаЬна лиЬЬца дукха энергеи йоаЬра эзарца. ИЬ кІезнигІа йоаЬ таРлу нагахьа санна республике электростанцеш ЬЬаЬЬойЬа. Санитарно-гигиенически хьалаЬа дилЬаЬа ТЭЦ-е дукха хьоанчамбоЬаЬраш тилар терхал я деш. Арцун яхача та тІа ТЭС ЬЬаЬлар пайдаЬгІа хилар дийнар ший доклада тІа «Грозненгро» РЭУ управляющие А. М. ПрийМахА ГІомарий сентябрь беттА хиначА Ерригосиэнин Іилмаи семинаре.

ХІаиа ваЬ республике ЬЬаЬ хьаЬхоЬаЬ ниаЬш дегІаЬолаЬаЬраш ГІомарий электрическин конференци болх бАь ЬЬаЬнаЬ хана боккхаЬа доаЬрЬаЬе да гаЬет дешарашца энергетикеа хІоаЬе боЬхайЬаш. Электрически сеТь дІаХо дегІаЬолаЬаЬраш ресурЬлиЬе хилаиЬа яргЬаш ЬЬаЬ ГІЬиЬлоЬ ю базА. Уж ЬЬаЬ хана электростеЬеЬ объекташ ЬЬаЬЬе, цудухьа шийна хьалхашка латтачА деЬкарашца доаЬрЬаЬе я ЬЬ ЬЬ. Бакъаьъа хуЬрдар цун ЬЬаЬ ГІа ниЬ болЬашдаЬ йоаЬ ГІЬиЬлоЬ ю поЬраделиЬе хьалйЬна Цуг соавГІа, ийнсаГІа хуЬрдар ГІорОЬ. ГІоЬне центр я йоаЬаЬ «ГІоЬзнЬеГІ» РЭУ-х производственни энергетически объединенИ ЬЬна.

Республика энергетика дІаХо дегІаЬолаЬаЬраш дІаДеХ ю гІулаях ЬЬ кьестаЬо капиталоложеннаш хоаЬ бен дІаДоЬхийтаЬгаЬ, ЬЬна специалисташ-энергетикаш кийнбелЬа. ХІаьта уж тайпа специалисташ кийнбелЬа ГІаДеХ ю деЬа ресурЬлиЬе профессионально-технически ЬЬ училищаЬтен лаКхьЬарца дешарА заведенЬеЬтен.

Иштта, бакъаьъа хИЬа мегар республика ИТО-е «Знание» ЬЬаЬна общестВа ГІо я деш масаЬа ЬоЬ бу ЬиЬмаи семинаращ вІашгІьеЬЬаЬна, ЬЬ, электрически сеТьаца тешамеш эффективнегІеН болх бергбоЬа ЬЬаЬЬШ ЬЬаЬаЬ ЬоЬ ЬиЬмаи практически конференцеш кеТкаЬта елга практике юкъедоаЬдалЬна.

И. БАШИРОВ, академика М. Д. Миллионщикова ціерагІна Грозненски механЬаьтта института доцент, технически ГІилмаи кандидат.

ЮРТА ДЕШ ДОЛА НОВКЬОСТАЛ

Дукха догІа делхаш бІаьстн хиларца сиха дегІаьх ХІамаиг дІайайначара оасар, цунца дуззьаеДна ХІамаи дІаЙайнача обработка елга а чоаЛхаиаш. ЦІьаьбаЬ ЬоЬ ЬоЬ ца деш ЬЬаьЬйЬа тха предприяте БоЬЬ-ЬоЬца. Кает-каста догІаш делхаш ЬийсЬоЬ а хинаЬ ЬЬаьЬа оасар дЬ дьЬаьр тхо тхоаЬца ЬЬаьЬЬожаЬЬна участка тІа.

Оасар дечА ЬЬржка хиннача социалистически ЬЬЬе ЬЬаЬЬара моттигаш ЬЬаьр механически цеХа, инструментальнЬ участка, финансово-сбытовой отдела коллективаЬна. Болхлоцца, инженерно-технически болхлоцца, гІулаькерча ЬЬаЬа ЬЬЬе ЬЬржа-ча социалистически ЬЬЬе шоиЬ ЬоЬЬЬостаЬца ЬЬоХлаЬ а душ ЬЬаЬЬара моттиг ЬЬаЬхар механически цеХерча ЬЬЬе технологА Бо-ЬорЬ Султана, центральнА заводской лабораторе ЬоЬЬкаГІ-ЬоЬча инженера Гордонов Даудо, уборщица Ахайбекова Мадинат, сантехника Дежаев Дауда, ЬЬЬчар.

Завода болхлоцца ЬЬнарЬ ЬЬа а ЬЬеГаш ЬЬаЬЬа ЬЬоЬЬта ЬЬаЬЬожаЬЬна участкерА ца «ГІоаГІа БарЬаЬ ЬЬЬаЬ «Октябра 40 шу» ціерагІна совхозА парторга Х. К. Аргокова.

М. ЗУРАБОВ, тха штаЬ ЬоЬа корр.

КАГИРХОЙ ПРОФЕССЕЙ ДУНЕН ТІА

ЕЛАХАР

ТЬаьЬ ПЬиЬ ЬЬ ЬЬаЬЬа адамдеина йоЬаЬаЬр хІаиЬ йоЬаЬ йоЬча профессеЬ ахаЬ а. ВоЬй ЬЬ ЬЬиЬаиЬ спеЬиалЬЬоЬЬаЬ тІа ЬЬа ЬЬа дисаЬа, ІаЬаЬЬаЬ ЬаЬа хурдЬар ЬаЬйна таЬаЬ ЬЬЬ ЬЬеТТаЬ ЬЬЬоЬЬиЬ ЬЬЬоЬЬ а, ЬЬоЬЬ ЬЬйЬЬа ЬЬЬЬоЬЬиЬ а, роЬоЬТиЬ ЬЬдустрИ а ца ЬЬаЬрЬЬаЬ, ЬЬЬЬаЬ, ЬЬЬЬаЬ ЬЬЬЬаЬ ЬЬЬЬаЬ ЬЬЬЬаЬ профессеЬ ЬЬЬйЬЬна а.

Статистика ЬоЬЬЬ ЬЬЬЬаЬЬЬЬЬаЬ. ЦЬаЬбаЬрЬа ЬоЬЬ ЬЬЬЬ ЬЬЬ 15 ЬЬЬр профессеЬ я, кЬЬЬЬарца хетаЬоаЬ, ЬЬЬЬЬЬ а ЬЬЬЬЬЬ я уЬ, ЬЬЬЬ ЬЬЬЬЬЬ а ЬЬоЬЬЬЬЬ ца ЬЬЬ: спеЬиалЬЬоЬЬаЬ профессеЬ ЬЬЬрЬЬЬ ЬЬЬЬ «ремеслеЬ» спЬсоЬ 50 ЬЬЬрнЬ а ЬЬЬЬЬоЬЬ ЬЬЬЬр. ИЬ ЬЬЬЬЬЬЬ: ІаЬаЬЬаЬ ЬоЬЬЬЬЬ «ШаЬ-тІаЬ чаРЬ» ЬаЬЬЬЬ таРа ЬІаЬа ца. ХЬЬЬЬЬ ЬЬ ЬЬЬЬЬ аРгІа я ЬаТТаЬ. ХІаЬЬЬаЬр ЬЬЬЬ ЬЬаРгІаЬТТЬЬа кабИна ЬЬ хІ ЬаТа ца. ЬЬЬ ЬЬ ЬЬЬЬ а ЬоЬЬЬЬ ЬЬЬ ЬЬЬЬ ЬЬЬ ЬЬЬЬ ЬЬЬЬ Ь

Спорт ЦIа ЦIунаш

ЧIоагIлуш доагIа Эфионе халкъхагIа бьынача наха юкъера цIхьоагIо. Революцеца карагIдьаннар лорадела, овлаи тIара социально - экономическе хуьдамат дар чахкдоаккхийла — ишта да хIаиз мехка къахьегамхошта хьалхашка латта керттера дарех дехьаран.

Сурта тIа: Аддис-Абеба къахьегамхошта хьалхашка латта керттера дарех дехьаран. Дешна экспедиция.

МТИ—ТАСС сурт.

БОВДАР ДА Е ЭКСПАНСИ Я

Апартеидана дуьхьалара партIатон кортежмухьаьи бахьанаца кхуьлбехьаьн африкански хаьркьий кхьоьсам чIоагI ме ну дукъ яха дуккагIа хул ЮАР-ран Родезерен уданш бола кIай дисеташ. Малхбузен пресса беча лоарХIамагIа, ЮАР-е кIай цIока дола наьх хIара бетта 500 сет кIезигIу, хIаьта Зимбабве парламента Смита режимма дуьхьал герзаца кхьоьсам лоаттабеча Родезе, из хIоккам шоза лаьхьагIа ба.

МалагIа краяшка бахь чIоагIбола дага ба - тешаи африканашта кхиза таIаарашо даран апартеида антигуманни политика чакхьаьрах бекке бо раш? Претореран Солсберерен самолеташца дIаучаче кIайча господай саквонжаштен чемозанаштен яхьача борзаш тIе тIа-тIе дуьхьагIа хул латтиа-американски столицай цIеран. ДIалаьхьа шера родезийцIий цIьа группа хилаш баха саца моттиг лаха баха Къуьлбеьхьен Америка дуккхача мехкийшка.

«Обсервер» яхьча инглийски журнала хоам беча тайпара 150 эзар кIай эмигрантан ба хIаиз ЮАР-ца, Родезера, Намибера байдда Боливие баха кийчаьнгу. Хоза да, ну операцие на финансировани ер, цIий тайпарча подьяемий хьисапе дIаболхьаш барашта 150 эзар американски доллар зьоькадан. ФРГ хилар. Боливийски правительства иммиграционни гIулаккашта волеца секретара заместителе Гидо Штраца яьча заявленеех, Боливие тIаэнцарбга неминий голландийн къамех бола кхеалбаоагIарашо. Иштта лунцаш да, диктатор Стресснер гIад а вахе тIаэнцан ва къуьлбехьен - африканскан расистан Парагвае, цIий хана дуьнен шоллагIа тIом бола чул тIехьаьгIа поаьи зуламан даьчара хъеребенна иидда фашисташ беза хьаьший баьгIа тIанийбьа мехка.

Ала дезаи да, латиноамериканскан прогрессивни общественность ну «хоалхабара» операцех цIенхьаттара хъеран бола аьина хеташ хилар. ЮАР-чен Родезерен иммигранташа, боаг Латинский Америке, расистски дазар дIахьоургда континента. Хьала аьчча, болиивийца терклаьлаьн къуьлбехьен африкански газеташа индейский сий доаде Горгрш ядерш — Боливе кIаи бахьш хиина наьх язду цар, «хьаба хьаьбал халаг1а а, хIаьта бахьа ца пуд эсалаг1а а ба».

Лондоне арадувлара «Африка» яхьча журнала кьайлагIа а доаиаш ваьгIа. Боливе хьелха болхачча къуьлбехьенафриканскан расистех, «апартеида пилиримаш» я уж аьина. Шеко яц, шоаш дIакхьаьчча а цIца дIаЧоагIбенна а баьчча, цар шоаЙ боьхонаш бахьан хьаьжаш доагIтабеш бола моттигера индейцаш бантустанний тайпарчаервешешчи чубоккхарчлаьрзь Іаьржа — бардинца пилиримаш» я уж аьина. Шеко яц, шоаш дIакхьаьчча а цIца дIаЧоагIбенна а баьчча, цар шоаЙ боьхонаш бахьан хьаьжаш доагIтабеш бола моттигера индейцаш бантустанний тайпарчаervешешчи чубоккхарчлаьрзь Іаьржа — бардинца пилиримаш» я уж аьина. Шеко яц, шоаш дIакхьаьчча а цIца дIаЧоагIбенна а баьчча, цар шоаЙ боьхонаш бахьан хьаьжаш доагIтабеш бола моттигера индейцаш бантустанний тайпарча ерв